

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **Ing. A. A.**, zast. JUDr. Jiřím Rouskem, advokátem se sídlem Dubská 390/4, Teplice, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 11. 2022, č. j. 44281/22/5200-10421-711439, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2024, č. j. 141 Af 1/2023-30,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2024, č. j. 141 Af 1/2023-30, **se zrušuje**.
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 11. 2022, č. j. 44281/22/5200-10421-711439, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti ve výši 20 342 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce JUDr. Jiřího Rouska, advokáta se sídlem Dubská 390/4, Teplice.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce podal dne 23. 3. 2022 žádost o poskytnutí kompenzačního bonusu ve smyslu zákona č. 519/2021 Sb., o kompenzačním bonusu pro rok 2022, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o kompenzačním bonusu“), za bonusové období od 1. 1. 2022 do 31. 1. 2022 z titulu společníka společnosti s ručením omezeným TRON, spol. s r.o. (dále jen „společnost TRON“).

[2] Finanční úřad pro Ústecký kraj (dále jen „správce daně“) řízení o žádosti žalobce podle § 106 odst. 1 písm. b) zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), zastavil z důvodu nesplnění podmínky podle § 3 odst. 1 zákona o kompenzačním bonusu. Správce daně zjistil, že společnost TRON měla tři společníky (žalobce, jeho bratra a bratrance), kteří nejsou rodinou ve smyslu § 5 odst. 3

zákonu o kompenzačním bonusu. Podle správce daně tak žalobce nebyl subjektem kompenzačního bonusu a nebyl právně legitimován žádost podat. Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím odvolání žalobce proti rozhodnutí správce daně zamítl a toto rozhodnutí potvrdil.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou, kterou Krajský soud v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“) výše nadepsaným rozsudkem zamítl.

[4] Krajský soud shrnul podstatu kompenzačního bonusu a konstatoval, že nárok na něj lze přiznat jen tehdy, jsou-li splněny všechny zákonem stanovené podmínky. Žalobce považoval za diskriminační vymezení členů rodiny, neboť podle § 5 odst. 3 zákona o kompenzačním bonusu se členy rodiny rozumí příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel nebo partner podle zákona upravujícího registrované partnerství.

[5] Podle krajského soudu je jazykový výklad § 5 odst. 3 zákona o kompenzačním bonusu jednoznačný. Důvodová zpráva k zákonu o kompenzačním bonusu se k výkladu pojmu rodina explicitně nevyjadřuje, ale je možné vycházet z důvodové zprávy k zákonu č. 262/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2 (dále jen „zákon č. 262/2020 Sb.“), neboť zákon o kompenzačním bonusu do velké míry přejímá právní úpravu vztahující se k předchozím bonusovým obdobím. Z té je zřejmé, že úprava kompenzačního bonusu cílí na „malé společnosti“, které mají nejvýše dva společníky, případně na rodinné společnosti, u nichž není počet společníků omezen, avšak musí se jednat o členy „úzké“ rodiny. Důvodová zpráva rovněž vysvětluje, proč je výčet členů rodiny užší než definice osoby blízké ve smyslu § 22 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“). Je přitom na zákonodárci, kde stanoví hranici pro to, kdo bude subjektem kompenzačního bonusu.

[6] Vymezení členů rodiny v § 5 odst. 3 zákona o kompenzačním bonusu dopadá na všechny subjekty stejně, a tato úprava tak není diskriminační. Krajský soud zdůraznil, že žalobce se ve skutečnosti domáhá toho, aby krajský soud rozšířil okruh oprávněných osob vymezených v dotčeném ustanovení. To však není možné, neboť by tím soud překročil svou pravomoc a nahrazoval by jednoznačnou vůli zákonodárce.

[7] Žalobce dále namítal, že řízení o žádosti o kompenzační bonus nemělo být zastaveno podle § 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu, ale že jeho žádost měla být meritorně projednána. K tomu krajský soud uvedl, že daňové orgány dospěly ke správnému závěru, že žalobce nebyl oprávněn podat žádost o kompenzační bonus, a tedy že nebyl daňovým subjektem aktivně legitimovaným k podání žádosti o tento bonus. V takovém případě je podle krajským soudem citované judikatury a komentářové literatury možné řízení zastavit.

II. Obsah kasační stížnosti žalobce a vyjádření žalovaného

II. a) Kasační stížnost žalobce

[8] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

pokračování

[9] Stěžovatel nezpochybňuje oprávnění státu stanovit pravidla pro určitý okruh nároků či benefitů, ani závěr krajského soudu, že soud nemá nahrazovat činnost zákonodárce. Zákonnou úpravu subjektů kompenzačního bonusu však považuje za diskriminační, resp. za projev libovůle zákonodárce. Společnost TRON je malou společností, jelikož se jedná o podnik, který zaměstnává méně než 50 osob a jehož roční obrat nebo bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje 10 milionů eur. Jejími společníky jsou dva bratři a bratranec. Podstatou kompenzačního bonusu má být podpora společníků ve společnostech, jejichž ekonomická činnost se blíží samostatné výdělečné činnosti. V takovém případě však není racionální omezit okruh společníků, kteří mají nárok na kompenzační bonus, jejich počtem či tím, že se musí jednat o rodinné příslušníky.

[10] V posuzované věci je nepochybné, že se jedná o rodinnou společnost, ačkoliv společníci neodpovídají definici rodiny dle zákona o kompenzačním bonusu. Stěžovatel se nedomáhá rozšíření okruhu subjektů kompenzačního bonusu, jak uvedl krajský soud, ale tvrdí, že zákonodárce oprávněné subjekty vymezil bez racionálních a přiměřených důvodů a v rozporu se smyslem a účelem zákona. Takovým omezením došlo k zásahu do stěžovatelových základních práv, neboť rozhodnutí správce daně vychází z právní úpravy, která je zjevně protiústavní. Při výkladu pojmu rodina je dle stěžovatele třeba vycházet i z jiných právních předpisů, k čemuž odkazuje na § 22 občanského zákoníku, a je třeba zohlednit také sociologické chápání tohoto pojmu.

[11] Stěžovatel dále namítá, že pokud se správce daně domníval, že stěžovatel nesplňuje podmínky pro přiznání kompenzačního bonusu, měl rozhodnout dle § 101 daňového řádu, a nikoliv řízení zastavit podle § 106 odst. 1 písm. b) téhož zákona. V posuzované věci nebyla nepřipustnost podání zřejmá již v okamžiku jeho doručení, neboť správce daně musel posoudit okruh společníků společnosti TRON. Krajský soud v napadeném rozsudku odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2023, č. j. 5 Afs 133/2022-36, nicméně v tomto rozsudku nebyla otázka procesního způsobu vyřízení žádosti tehdejšího žalobce předmětem soudního přezkumu.

II. b) Vyjádření žalovaného

[12] Žalovaný uvádí, že pokud krajský soud v napadeném rozsudku konstatoval, že pojem „rodina“ zakotvený v zákoně o kompenzačním bonusu není projevem libovůle zákonodárce, neboť je odůvodněn v důvodové zprávě a vychází z účelu kompenzačního bonusu, jde o závěr zcela zákonný a souladný s ústavním pořádkem ČR.

[13] K procesnímu postupu správce daně žalovaný uvádí, že z § 3 zákona o kompenzačním bonusu plyne, kdo je subjektem kompenzačního bonusu, tedy kdo je legitimován k podání žádosti o kompenzační bonus. V případě, že podatel žádosti tuto právní legitimaci k podání žádosti nemá, je zjevné, že takto podaná žádost není právně přípustná a řízení o ní nelze vůbec meritorně vést. Stěžovatelem zmiňovaný § 101 daňového řádu pouze obecně upravuje vlastnosti a účinky rozhodnutí. Zákon o kompenzačním bonusu ani daňový řád neumožňují žádost o kompenzační bonus zamítnout.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel

přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Takové vady Nejvyšší správní soud neshledal, přistoupil tedy k posouzení kasačních námitek a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[15] Pokud jde o námitku, že krajský soud potvrdil nesprávný postup správce daně, který rozhodl o zastavení řízení o žádosti o kompenzační bonus podle § 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu a nezabýval se žádostí meritorně, tak shodnou námitkou se již Nejvyšší správní soud zabýval ve skutkově obdobné a právně shodné věci, která se týkala žádosti bratra nynějšího stěžovatele o kompenzační bonus coby společníka téže společnosti. V rozsudku ze dne 23. 10. 2025, č. j. 3 Afs 78/2024-79, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že ustanovení § 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu, podle něhož *správce daně rozhodnutím řízení zastaví, jestliže jde o zjevně právně nepřipustné podání*, nebylo možné na žádost o kompenzační bonus vůbec aplikovat. Nejvyšší správní soud v nyní posuzované věci neshledává důvod k tomu, aby se jakkoli odchýlil od závěrů vyslovených v citovaném rozsudku č. j. 3 Afs 78/2024-79, a plně na nich setrvává.

[16] Podle § 3 odst. 1 písm. b) zákona o kompenzačním bonusu *je subjektem kompenzačního bonusu také fyzická osoba, která je společníkem společnosti s ručením omezeným založené za účelem dosažení zisku, která má pouze společníky, kteří jsou členy jedné rodiny*.

[17] Podle § 5 odst. 3 zákona o kompenzačním bonusu *se členy jedné rodiny pro účely tohoto zákona rozumí příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel nebo partner podle zákona upravujícího registrované partnerství*.

[18] Podle § 12 odst. 1 zákona o kompenzačním bonusu *se kompenzační bonus spravuje jako daň podle daňového řádu*.

[19] Podle § 15 odst. 2 zákona o kompenzačním bonusu *se kompenzační bonus považuje za vyměřený dnem podání žádosti o kompenzační bonus, a to ve výši odpovídající součinu výše kompenzačního bonusu a počtu dní bonusového období upravené podle § 10 odst. 2*.

[20] Podle § 15 odst. 3 zákona o kompenzačním bonusu *zjistí-li správce bonusu na základě postupu k odstranění pochybností nebo na základě daňové kontroly, že nebyly splněny podmínky pro vznik nároku na kompenzační bonus a kompenzační bonus nebyl vyměřen ve správné výši, doměří daň ve výši rozdílu vyměřeného kompenzačního bonusu a částky nově zjištěné*.

[21] Zákon o kompenzačním bonusu odkazuje na daňový řád a stanoví, že se kompenzační bonus spravuje jako daň podle daňového řádu. Současně však obsahuje vlastní úpravu správy daňového bonusu, která má vůči daňovému řádu povahu úpravy speciální. Při správě kompenzačního bonusu je tedy správce bonusu povinen postupovat podle § 12 až § 16 zákona o kompenzačním bonusu, a teprve pokud tato ustanovení neobsahují vlastní úpravu procesního postupu, může správce bonusu aplikovat obecná pravidla obsažená v daňovém řádu.

[22] Postup při vyměření kompenzačního bonusu, jakož i doměření daně v případě nesprávného vyměření kompenzačního bonusu, přitom zákon o kompenzačním bonusu výslovně upravuje. Dle § 15 odst. 2 zákona o kompenzačním bonusu se kompenzační bonus považuje za vyměřený dnem podání žádosti o kompenzační bonus. Pokud správce bonusu poté na základě postupu k odstranění pochybností nebo na základě daňové kontroly zjistí, že žadatel nesplňuje podmínky pro vznik nároku na kompenzační bonus, doměří podle § 15

pokračování

odst. 3 zákona o kompenzačním bonusu tomuto žadateli daň ve výši rozdílu vyměřeného kompenzačního bonusu a nově zjištěné částky. Citovaná úprava tedy nepředpokládá, že by správce daně o žádosti o kompenzační bonus vydával rozhodnutí podle daňového řádu (platební výměr). Kompenzační bonus je vyměřen ze zákona, a to dnem podání žádosti o něj. Zákon o kompenzačním bonusu tak neposkytuje správci daně prostor k posouzení oprávněnosti nároku žadatele o kompenzační bonus již v okamžiku podání žádosti, resp. v řízení na tuto žádost navazujícím; k tomu může správce daně přistoupit až dodatečně, na základě postupu k odstranění pochybností nebo daňové kontroly ve smyslu § 15 odst. 3 zákona o kompenzačním bonusu.

[23] Výše uvedený výklad podporuje také důvodová zpráva k zákonu č. 461/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti se zákazem nebo omezením podnikatelské činnosti v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2 (upravujícím kompenzační bonus pro jiné bonusové období), který obsahuje obdobnou úpravu správy kompenzačního bonusu jako zákon o kompenzačním bonusu. Dle této důvodové zprávy *„je pro vyměření kompenzačního bonusu využit institut tzv. samovyměření. Podstata samovyměření spočívá ve vyměření kompenzačního bonusu bez vydání individuálního právního aktu správce kompenzačního bonusu (tj. rozhodnutí). K vyměření dochází ze zákona (ex lege) na základě podání žádosti o kompenzační bonus, ve kterém je uvedena výše tohoto bonusu.“* Tuto konstrukci podle důvodové zprávy zákonodárce zvolil zejména s ohledem na zásadu rychlosti řízení a snížení administrativní zátěže na straně správce bonusu, který není povinen vydávat platební výměry. Důvodová zpráva rovněž zdůrazňuje právní jistotu žadatelů o kompenzační bonus, kteří jsou obeznámeni s výsledkem vyměření bez nutnosti nahlížení do spisu.

[24] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že zákon o kompenzačním bonusu ani daňový řád neupravují možnost žádost o kompenzační bonus zamítnout. Jak však Nejvyšší správní soud vysvětlil, správce daně nebyl povinen, ale ani oprávněn, o žádosti o kompenzační bonus rozhodnout buď tak, že jej vyměří či žádost zamítne. Dle speciální úpravy § 15 odst. 2 a 3 zákona o kompenzačním bonusu dojde k vyměření kompenzačního bonusu *ex lege* a jedinou cestou k nápravě nesprávně vyměřeného kompenzačního bonusu je doměření daně na základě postupu k odstranění pochybností či daňové kontroly.

[25] V nyní posuzované věci tedy došlo v souladu s § 15 odst. 2 zákona o kompenzačním bonusu k vyměření kompenzačního bonusu *ex lege* ke dni podání žádosti, tedy ke dni 23. 3. 2022. Měl-li správce daně pochybnosti o tom, zda stěžovatel splňuje podmínky pro vznik nároku na kompenzační bonus, měl následně přistoupit k zahájení postupu k odstranění pochybností či daňové kontroly a na základě jejich výsledku případně doměřit stěžovateli daň podle § 15 odst. 3 zákona o kompenzačním bonusu. Postup správce daně, jenž namísto toho zastavil řízení o žádosti o kompenzační bonus podle § 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu, byl nezákonný.

[26] Krajský soud v souvislosti s procesním postupem správce daně mimo jiné odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2023, č. j. 5 Afs 133/2022-36, přičemž konstatoval, že v něm zdejší soud shledal zákonným postup daňových orgánů, které řízení o žádosti o kompenzační bonus podle zákona č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2 (upravujícího kompenzační bonus pro období od 12. 3. do 30. 4. 2020 a od 1. 5.

do 8. 6. 2020), zastavily podle § 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu s tím, že žadatel není subjektem kompenzačního bonusu. Z odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Afs 133/2022-36, jakož i z odůvodnění jím přezkoumávaného rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 20. 4. 2022, č. j. 51 Af 8/2021-34, však vyplývá, že tehdejší stěžovatel neuplatnil žalobní ani kasační námitku nezákonnosti zastavení řízení a soudy se tak touto otázkou nezabývaly.

[27] Za tohoto stavu je nadbytečné zabývat se námitkou, zda byla splněna podmínka zjevné právní nepřipustnosti podání ve smyslu § 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu, neboť správce daně neměl v nyní posuzované věci citované ustanovení vůbec aplikovat. Nejvyšší správní soud tak přisvědčuje stěžovateli, že krajský soud pochybil, pokud shledal procesní postup správce daně souladný se zákonem a rozhodnutí žalovaného jako nezákonné nezrušil. Proto ani rozsudek krajského soudu v rámci kasačního přezkumu jako zákonný neobstojí.

[28] Pokud jde dále o právní otázku, zda je vymezení *členů jedné rodiny* ve smyslu § 5 odst. 3 zákona o kompenzačním bonusu diskriminační, neboť se podle stěžovatele jedná o omezení „*libovolné a protiústavní*“, Nejvyšší správní soud již v rozsudku č. j. 3 Afs 78/2024-79 vysvětlil, že jde o omezení racionální a přiměřené. S odkazem na obsah důvodové zprávy k zákonu č. 262/2020 Sb., kterým byly mezi subjekty kompenzačního bonusu zařazeny také společníci společnosti s ručením omezeným založené za účelem dosažení zisku, která má pouze společníky, kteří jsou členy jedné rodiny, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že podmínky nároku na kompenzační bonus byly formulovány tak, aby pomoc byla jasně zacílena na „*malé společnosti s ručením omezeným s jedním či dvěma společníky (popřípadě se společníky, kteří jsou členy jedné rodiny)*“. Důvodová zpráva dále uvádí, že „*[v]zhledem k tomu, že kompenzační bonus je v současnosti poskytován osobám samostatně výdělečně činným, navržená úprava posiluje prvek rovného přístupu ve vztahu k podnikatelům, kteří činnost, která je materiálně obdobná samostatné výdělečné činnosti, vykonávají v právním režimu společnosti s ručením omezeným, a kteří byli dosud z nároku na kompenzační bonus vyloučeni.*“ K vymezení členů jedné rodiny důvodová zpráva uvádí, že se výčet částečně inspirovuje definicí osoby blízké v § 22 občanského zákoníku, avšak je oproti ní pojat úžeji.

[29] Podle Nejvyššího správního soudu zákonodárce přistoupil k vymezení subjektů kompenzačního bonusu tak, aby nárok na kompenzační bonus měly pouze ty subjekty, jejichž činnost se materiálně podobá činnosti osob samostatně výdělečně činných. I proto jsou jako jedna ze skupin oprávněných subjektů stanoveni společníci společnosti s ručením omezeným, kteří jsou členy „úzké“ rodiny, tedy příbuzný v řadě přímé, sourozenec, manžel nebo partner podle zákona o registrovaném partnerství. Právě mezi těmito osobami jsou nejužší vazby a jejich činnost v rámci společnosti s ručením omezeným se tak materiálně nejvíce podobá činnosti osoby samostatně výdělečně činné, a to bez ohledu na celkový počet společníků. Také případné ekonomické dopady protipandemických opatření na společníky mohou být závažnější, pokud jsou všichni společníci členy „úzké“ rodiny, neboť v takovém případě se často ekonomická situace této „úzké“ rodiny odvíjí od činnosti a ekonomické situace dané společnosti s ručením omezením. Zamezit negativním ekonomickým dopadům opatření je přitom primárním cílem zákona o kompenzačním bonusu. Zákonodárce si byl současně vědom, že vymezuje *členy jedné rodiny* úžeji, než jak občanský zákoník vymezuje *osoby blízké*. Tuto skutečnost výslovně zmiňuje v důvodové zprávě k zákonu č. 262/2020 Sb. Podle Nejvyššího správního soudu by bratřenci mohli být považováni za osoby blízké ve smyslu § 22 občanského zákoníku pouze tehdy, pokud by újmu, kterou by utrpěl jeden

pokračování

z nich, druhý důvodně pociťoval jako újmu vlastní. Posouzení, zda někdo důvodně pociťuje újmu jiného jako újmu vlastní, je přitom poměrně složitou otázkou. Výše citovaná důvodová zpráva však mimo jiné zdůrazňuje požadavek na rychlost vyřízení žádosti o kompenzační bonus, který by byl do značné míry popřen, pokud by podmínky nároku na kompenzační bonus byly stanoveny neurčitě či komplikovaně. Jednoznačné a jednoduché vymezení oprávněných subjektů je také v zájmu samotných žadatelů, přestože jím může dojít k zúžení okruhu oprávněných subjektů; žadatelé totiž mohou bez potíží zhodnotit, zda podmínky pro poskytnutí kompenzačního bonusu splňují, aniž by riskovali, že správce bonusu později podmínky poskytnutí bonusu vyloží odlišně a shledá, že žadateli na kompenzační bonus nárok nevznikl.

[30] Stěžovatel v kasační stížnosti dále poukazuje na definici *malého podniku* vycházející z doporučení Evropské komise ze dne 6. 5. 2003, č. 2003/361/ES, podle níž je malým podnikem podnik, který zaměstnává méně než 50 osob a jehož roční obrat nebo bilanční suma roční rozvahy nepřekračuje 10 milionů eur. I touto námitkou se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku č. j. 3 Afs 78/2024-79 a dospěl k závěru, že jde o odkaz nepřijatelný. Přestože důvodová zpráva k zákonu č. 262/2020 Sb. opakovaně zmiňuje, že kompenzační bonus cílí na „*malé společnosti s ručením omezeným*“, je zřejmé, že tím nemíní *malé podniky* ve smyslu uvedeného doporučení Evropské komise. Důvodová zpráva používá pojem „*malá společnost s ručením omezením*“ pouze jako zjednodušující označení zákonem o kompenzačním bonusu stanovených oprávněných subjektů, tedy společností s ručením omezeným majících dva společníky či větší počet společníků, kteří jsou ale členy jedné rodiny (v podrobnostech viz odst. [29] až [39] rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Afs 78/2024-79).

IV. Závěr a náklady řízení

[31] Protože napadený rozsudek je nezákonný, Nejvyšší správní soud jej podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil. Krajský soud by však v souladu s vysloveným závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu neměl jinou možnost než žalobou napadené rozhodnutí zrušit. Proto Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a § 78 odst. 4 s. ř. s. zrušil i rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm je žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku.

[32] V případě, že Nejvyšší správní soud zruší rozsudek krajského soudu a současně i rozhodnutí správního orgánu, je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Úspěch ve věci se posuzuje podle výsledku řízení před správními soudy. Výsledkem soudního přezkumu bylo zrušení rozhodnutí žalovaného, stěžovatel proto měl ve věci plný úspěch. V takovém případě je mu žalovaný povinen podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nahradit náklady řízení jak před krajským, tak kasačním soudem.

[33] Účelně vynaložené náklady stěžovatele v řízení o žalobě tvoří soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a odměna a náhrada hotových výdajů jeho zástupce za dva úkony právní služby. Ty spočívaly v převzetí a přípravě zastoupení a sepsání žaloby (§ 11 písm. a), a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění do 31. 12. 2024], za něž přísluší částka 3 100 Kč (§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 advokátního tarifu) a náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč

(§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Zástupce stěžovatele v řízení před krajským soudem doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, proto se odměna spolu s náhradou hotových výdajů zvyšuje o částku 1 428 Kč odpovídající výši této daně.

[34] Pokud jde o účelně vynaložené náklady stěžovatele v řízení o kasační stížnosti, ty tvoří soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5 000 Kč a odměna a náhrada hotových výdajů jeho zástupce za úkon právní služby spočívající v sepsání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění do 31. 12. 2024], za něž přísluší částka 3 100 Kč (§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 advokátního tarifu) a náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), zvýšená o částku 714 Kč odpovídající výši daně z přidané hodnoty.

[35] Celkem tedy odměna spolu s náhradou hotových výdajů zástupce stěžovatele a soudními poplatky činí 20 342 Kč. Tuto částku je žalovaný povinen stěžovateli zaplatit ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho zástupce.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. listopadu 2025

JUDr. Radan Malík
předseda senátu